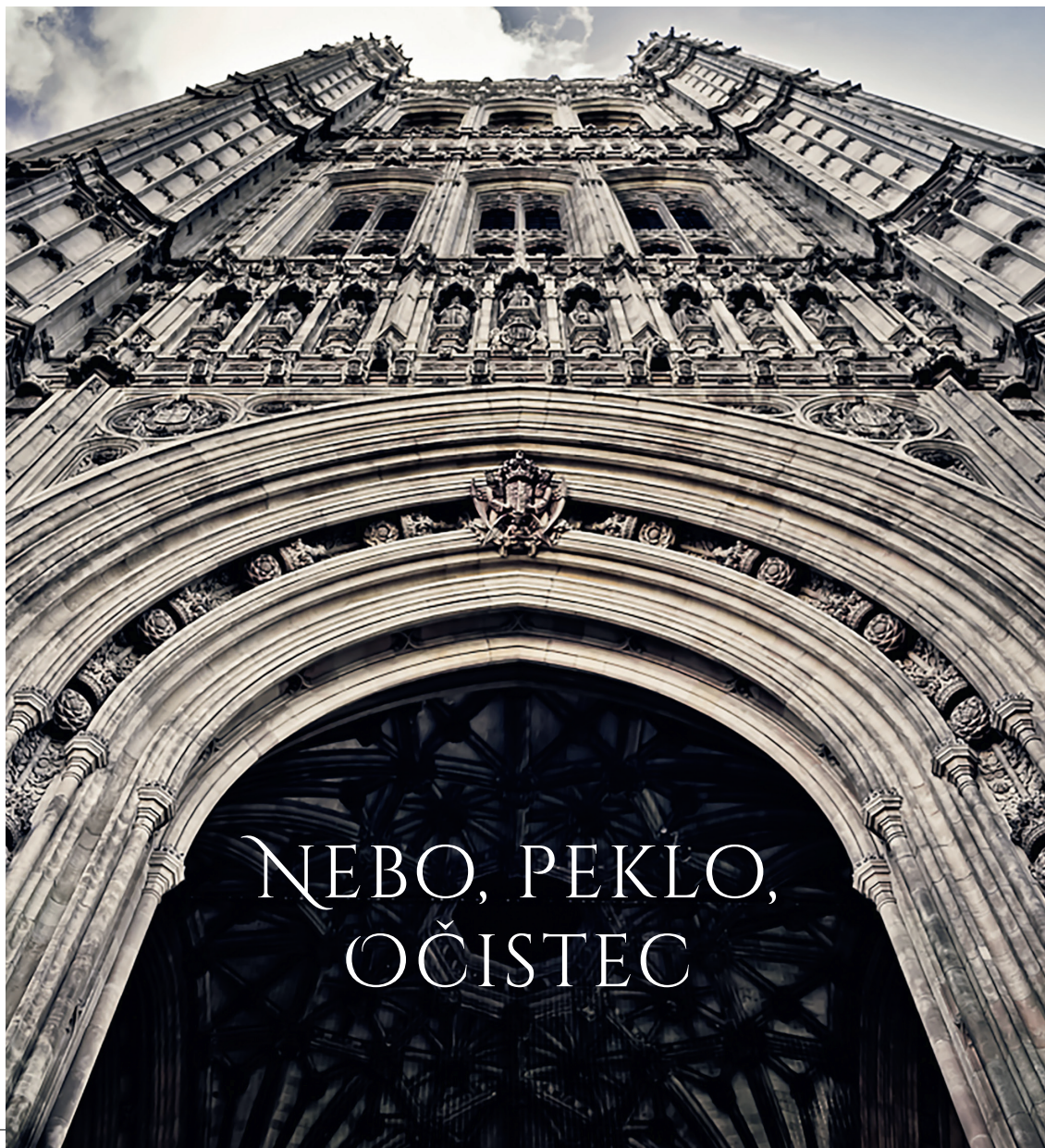

SPOJENECTVO

S MÁRIOU

ČÍSLO 29 · OKTÓBER 2023 · VI. ROČNÍK · ISSN 2585-9552

NEBO, PEKLO,
OČISTEC

Drahí priatelia,

v najnovšom čísle Spojenectva s Máriou sme sa rozhodli venovať téme, ktorá je často, avšak neprávom, zatláčaná do úzadia – a to Nebu, Peklu a Očistcu. Je to paradox, keďže náš večný život po smrti je pre nás vlastne to najdôležitejšie.

Práve naša posmrtná destinácia je jedným z dôvodov, prečo sa snažíme dôrazne dodržiavať Kristovo učenie. Čím menej sa hovorí o hrozbe večného zatratenia, tým viac sa vo svete i v Cirkvi presadzujú ideológie, ktoré výrazne odbočujú od učenia Pána Ježiša Krista.

Jednou z najväčších urážok Boha a najstrašnejším hriechom, ktorý sa masovo pretláča, je homosexuálny životný štýl. Túto ideológiu treba jednoznačne odmietiť nielen preto, že je škodlivá pre spoločnosť, ale azda ešte väčšmi kvôli tomu, že ľudia, ktorí takto žijú a zomrú bez spovede, stávajú sa po smrti objektami najväčších pekelných múk. To je fakt, ktorý katolícka dogma hlása už 2000 rokov a žiadne vyhlásenia o „tolerancii“ na tom nič nezmenia.

Na druhej strane, úprimne žijúci katolíci majú nádej, že raz skutočne uzrú Tvár Boha a Jeho presladkej Matky v Nebeskom kráľovstve. Nech nám táto skutočnosť dodáva silu vytrvať a bojovať za Pravdu až do konca, nech už by sa na tomto svete dialo čokoľvek. Existencia Neba bola dôvodom prečo šli mučeníci na smrť mnohokrát s úsmevom na perách – vedeli, čo za okamih získajú.

V tomto období roka si tiež treba zvlášť spomenúť na dušičky trpiace v Očistci. Ide o dobrých ľudí, ktorých Pán zachránil pre ich skutky pred večným zatratením, no predsa sa pred vstupom do Nebeského kráľovstva musia očistiť v očistnom plameni. My im ich muky môžeme skrátiť, zjemniť, či dokonca ich od nich úplne oslobodiť! Pamätajme preto na tieto dušičky. Jednak pre to, že i my sami sa raz azda ocitneme na tomto mieste (Peklu sa treba vyhnúť stoj čo stoj, no kto je taký svätý, ako bol sv. František, či sv. Dominik, žeby šiel rovno do Neba?) a potom preto, že dušičky, ktorým takto pomôžeme, budú potom vyprosovať milosti pre nás ešte žijúcich tu na zemi.

Čím viac budú nepriatelia – otvorení aj skrytí – po nás pokrikovať taký alebo onaký „-fób!“, tým viac musíme my kričať „Pokánie!“, aby sme sa vyhli večným pekelným plameňom a získali miesto v Nebeskom kráľovstve.

V Ježišovi a Márii

M. G. G.
šéfredaktor

OBSAH

HLAVNÁ TÉMA

- O desivej realite Pekla, ktorá je v dnešnej spoločnosti veľké tabu 4
Tri príbehy o dušiach z Očistca 8
O fascinujúcej realite Neba. 11

VZORY CIRKVI

- Sv. Veronika Giuliani, panna, opátka a mystička 15

SLOVO KŇAZA

- Koľkí budú spasení? 18

POKLADNICA VIERY 23

FATIMSKÝ APOŠTOLÁT 24

PREČO MATKA BOŽIA PLAČE? 28

ČO ROBÍ MATKE BOŽEJ RADOSŤ? 30

PÚTNICKÉ MIESTA

- Kopčany – Kostol sv. Margity Antiochijskej 32

OBÁLKA:
Hélène Veilleux
flickr.com

O desivej realite Pekla, ktorá je v dnešnej spoločnosti veľké tabu

Keď som chodil na univerzitu v Banskej Bystrici, koloval tam taký obrázok – bol na ňom milo vyzerajúci čertík hovoriaci...» **str. 4**

O fascinujúcej realite neba

O tom, ako to vyzerá v Nebeskom kráľovstve mal výbornú prednášku kňaz, otec Chris Alar. Jeho prednáška bola robená formou otázka – odpoveď...» **str. 11**

Koľkí budú spasení?

Boh nás povolal skrze evanjelium, aby sme získali slávu nášho Pána Ježiša Krista“, počúvali sme vo sv. evanjeliu.....» **str. 18**

REDAKCIA

Matej Gavlák – šéfredaktor
Anna Kulanová, Branislav Krasnovský,
Branislav Míchalka
– členovia redakcie

GRAFICKÉ SPRACOVANIE:

Martin Matušák

KOREKTÚRA:

Milan Paulus

VYDAVATEĽ A DISTRIBÚTOR

Nadácia Slovakia Christiana
IČO: 50468332

ADRESA REDAKCIE

Kvetinárska 31, 821 06 Bratislava

tel.: 02 / 222 000 63 (po-pia 9.30-16.00 hod.)

e-mail: redakcia@spojenectvosmariou.sk

webová stránka: www.slovakiachristiana.sk

Registrácia na Ministerstve kultúry SR

pod číslom 5682/18

O DESIVEJ REALITE PEKLA, ktorá je v dnešnej spoločnosti veľké tabu

Keď som chodil na univerzitu v Banskej Bystrici, koloval tam taký obrázok – bol na ňom milo vyzerajúci čertík hovoriaci zhruba niečo ako: „Nestresuj sa, že skončíš v pekle – veď tam budeš mať veľkú párty so všetkými kamošmi, ktorí tam tiež skončili!“ O tragickej realite Pekla mal zaujímavú prednášku exorcista, otec Chad Ripperger.

Keďže sa však povedomie o tejto skutočnosti tragicky opomína, prišlo mi dôležité upozorniť na to, čo hrozí každému z nás – ak sa vzdáme úsilia o spásu vlastnej duše. Peklo naozaj nie je „jedna veľká párty“.

OHNE AJ ĽAD

Na začiatku cituje otec Ripperger zo svedectva sestry Lucie, ktorej Panna Mária ukázala Peklo počas zjavenia vo Fatime a vyberá niekoľko citátov z Biblie, ktoré peklo opisujú, ako napríklad tento z Evanjelia podľa Mareka: „A ak ťa zväzda na hriech tvoje oko, vylúp ho: je pre teba lepšie, keď vojdeš do Božieho kráľovstva s jedným okom, ako keby ťa mali s obidvoma očami vrhnúť do pekla, kde červ neumiera a oheň nezhasína.“ (Mk 9,47–48)

Exorcista upozorňuje, že do Pekla idú ľudia, ktorí zomreli v stave smrteľného hriechu – a teda bez posväcujúcej milosti. V zatratení je niekoľko druhov útrap. Otec Ripperger začína tým, čo nazýva „bolestou zmyslov“, tzn. fyzickou bolesťou. Podľa sv. Alfonza sú v Pekle stupne utrpenia a každý tam trpí podľa veľkosti urážok, ktorých sa dopustil voči Bohu – inak povedané, „niektorí trpia viac ako iní“.

Momentálne sa v zatratení nachádzajú duše ľudí, ktorí počas svojho života Krista odmietli. Avšak vzkriesenie tiel sa bude týkať aj ich. A ako otec Ripperger upozorňuje, ich trest bude ešte ťažší, pretože trestom nebudú vystavené len ich duše, ale aj ich telá.

Podľa svedectiev ľudí, ktorým bolo Peklo ukázané, v Pekle sú ohne, ale aj miesta plné ľadu – niektoré duše ustavične padajú z ohňa do ľadu a naopak. Z týchto trestov niet nikdy úľavy a netrpí iba telo, ale celá duša. Podľa sv. Vincenta de Paul sú tiež pozemské ohne doslova chladné oproti ohňom v Pekle. Kňaz pokračuje citovaním zo známeho sna dona Bosca, ktorému boli priestory Pekla taktiež ukázané.

NEKONEČNO

V Pekle je nepredstaviteľný zápach síry a spáleného mäsa. Jeden svätý sa vyjadril, že už zápach jediného zatrateného by spôsobil smrť po celej zemi – „a čo potom všetci?“ – kladie si rečnícku otázku exorcista. Je tam tiež neustále temnota. Je to preto, že svetlo je znakom čistoty a v Pekle žiadnej niet. Istú tlmenú žiaru vydávajú horiace telá (či skôr duše) zatratených.

Ďalším hrozným trestom je neustály rev, náreky agónie a bolesti, a desivé pazvuky démonov, ktorí taktiež vydávajú zvuky. „Predstavte si škrekot, ktorý vás vydesí k smrti a vynásobte ho nekonečnom – to je Peklo,“ upozorňuje otec Ripperger. Na tom strašnom mieste je neustály hlad a smäd. Nevieme si ani len predstaviť, ako zatratení strašne hladujú a trpia smädcom – ešte aj pozemský hladomor je nič oproti pekelnému. „Zatratení by si radšej vybrali pozemský hladomor než to, čo zažívajú teraz,“ pokračuje kazateľ a spomína biblický príbeh o boháčovi, ktorý z pekla prosil Lazára aspoň o jednu, jedinú kvapku vody – no ani tej sa mu nedostalo.

Toto sú však stále len tresty tzv. vonkajších zmyslov. No človek disponuje aj vnútornými zmyslami – ako sú napríklad pamäť či predstavivosť – a tie sú taktiež vystavené večným trestom. Zmysly človeka na Zemi spolupracujú – čím si utvára obraz o svete, v ktorom žije. Toto v Pekle neplatí – každý zmysel je trestaný oddelene – čo spôsobuje celkový pocit zmätku u zatratených.

Prvým trestom je teda zmätok a nejasnosť toho, v akom celkovom stave sa človek nachádza. Druhým trestom je pamäť – zatratencovi sú neustále premietané hriechy, ktoré spôsobili jeho zatratenie. Tiež si spomína na to dobré, čo na Zemi mal – a čo naveky stratil. To ho privádza do zúrivosti. Jeho pamäť je teda neustálym druhom trýznenia.

Zatiaľ čo na Zemi dokáže človek ovládať svoje myšlienky, osoba v Pekle to už nedokáže – myšlienky sú jej neustále pripomínané démonmi a diablom. Už na Zemi dokážu démoni občas vložiť človeku myšlienku priamo do hlavy, no v Pekle majú nad ním už neobmedzenú moc. Tieto myšlienky zatratencov sú teda nikdy nekončiacimi obrazmi hrôzy, utrpenia a beznádeje. Keďže démoni takto vplyvajú na nás už tu, otec Ripperger radí, že sa treba modliť za „očistenie pamäti“. Iným trestom, ktorý zatratencom spôsobuje hlboké emočné utrpenie, je fakt, že im je občas dovolené vidieť spasené duše v Nebi – vedomie, že svoj stav už nikdy nedokážu zmeniť, je pre nich doslova neúnosný

a zrejme aj horší, než všetky fyzické bolesti, ktoré musia znášať.

MIESTO NENÁVISTI

Keďže je zatratený jedinec v akomsi stave chaosu, plne si neuvedomuje situáciu, v ktorej sa nachádza. Jedno mu je však úplne jasné – jeho trest je absolútne spravodlivý a spravodlivo uložený k všetkému, čo na Zemi vykonal. To nemôže poprieť. V tomto živote môže skutočnosť poprieť, no nie v tom druhom. „Keď Boh oznamuje svoj rozsudok pri Poslednom súde,“ uvádza otec Ripperger, „je to tak jednoznačné, že to duša nemôže poprieť.“ Démoni naproti tomu majú dokonalý prehľad o tom, čo sa v Pekle deje – to však podľa kňaza v konečnom dôsledku len zvyšuje ich vlastné utrpenie.

Peklo je podľa exorcistu miestom plným nenávisti. Nikto nie je schopný milovať nikoho, dokonca ani seba samého. Každý nenávidí každého. Peklo je miesto zúfalstva – duše vedia, že ich utrpenie nikdy neskončí. Je to tiež miesto zlovôle – každý želá každému len čo možno najväčšie útrapy. Zatratení nenávidia aj samotného Boha a seba navzájom spôsobujú ďalšie útrapy a bolesti. Rovnako tak nenávidia démonov.

V zatratení sú iba negatívne emócie – je tam dokonalý hnev a zúrivosť – pocity, ktoré duše nedokážu kontrolovať, ale v skutočnosti také chcú byť. Je tam tiež dokonalá frustrácia a strach; „Strach,“ ako vysvetľuje otec Ripperger „je emócia, keď vycítite nejaké prichádzajúce zlo. A v Pekle sú neustále nové druhy utrpenia, poníženia, agónie a bolesti. Je tam tiež dokonalá hrôza.“ Osoby v Pekle doslova túžia ubližovať všetkým naokolo. Majú smäd a hlad po celú večnosť, ako aj nekontrolovateľné sexuálne túžby umocňované všadeprítomnými démonmi.

V Pekle človek nedokáže kontrolovať ani svoj pohyb. Niektoré duše sú zaseknuté na jednom mieste a v jednej pozícii po celú večnosť; inými je hádzané z miesta na miesto a ďalšie zas nekontrolovateľne okolo seba metajú. Po celom pekle je neustále vraždenie; duše sa medzi sebou neustále vraždia, démoni ich neustále vraždia, ale duše nikdy nemôžu naozaj zahnúť. Je to nikdy nekončiaci proces. Otec Ripperger:

„Duše sa neustále rúhajú Bohu, Jeho spravodlivosti, svätým, tým okolo seba. Neustále na seba slovne útočia... Neustále si prejavujú zlovôľu – a to preto, lebo nemajú žiadnu kontrolu nad svojou rečou.“

V Pekle je tiež neustále zvracanie a dusenie, nad ktorými nemajú zatratenci žiadnu kontrolu a deje sa tak napríklad aj zo zápachu, ktorý tam všade je.

DÉMONICKÉ BYTOSTI

Zatiaľ čo v Nebi sú duše v neustálej prítomnosti Boha a Jeho anjelov, v Pekle sú duše zatratencov v neustálej prítomnosti satana a démonov. Opäť exorcista:

„Každý démon, ktorý vás úspešne zvedol na Zemi, sa z vás bude v Pekle posmievať, trýzniť vás duchovne, spôsobovať vám celú sériu fyzických bolestí a iného utrpenia. Budú vám spôsobovať emocionálnu bolesť, budú vo vás zvyšovať zmätok, pocit viny, hanby a nenávisti. Na veky vám budú spoločníkmi. Tak, ako budú spaseným v Nebi naveky spoločníkmi svätci, tak budú osobám v Pekle naveky spoločníkmi ďalší zatratenci.“

Aj keď na nás útočia démoni už v tomto živote, Boh im dovoľuje len určitú mieru, za ktorú sa nikdy nedostanú. V Pekle však majú nad ľuďmi už úplnú a neobmedzenú moc. V Pekle niet žiadnej slobody. Démonov sa tam

nemožno zbaviť a nie je tiež možné odtiaľ utiecť. Podľa otca Rippergera má tiež každý démon svoju vlastnú osobitnú povahu. Exorcisti podľa neho veľmi dobre vedia, akí odlišní jednotliví démoni od seba sú. A tak každý démon v Pekle mučí dušu iným spôsobom, podľa svojej osobnosti a podľa toho, čo o zatratencovi vie.

V Pekle panuje hierarchia. Vyšší démoni rozkazujú nižším alebo ich dokonca trestajú. Pre zatratených to však v prvom rade znamená to, že vždy je niekde ešte horší démon než ten, ktorý ich práve trýzni. Už len výzor tých bytostí im spôsobuje neopísateľnú hrôzu. Niektorí svätci sa vyjadřovali, žeby sa radšej nechali zaživa upáliť, než opäť vidieť tie beštie. Exorcisti už dávno vedia, že démoni chcú byť radšej v telách (posadnutých) ľudí, než by mali byť opäť poslaní na to „strašné miesto“.

Démoni sú tiež neveriteľne zúriví. Otec Ripperger hovorí, že ani zloba Hitlera, Stalina a Mao Četunga dokopy sa nevyrovná zlobe satana – „*a tá zloba na vás dopadne plnou silou, ak ste v Pekle*“. Tí v Pekle by podľa neho s radosťou vzali miesto niekde v koncentračnom tábore či gulagu, než trpieť zlobu satana, démonov a každého ďalšieho zatratenca. Pokračuje:

„*Každý v Pekle vás nenávidí, nikto vás nemiluje – ani vaši rodičia, vaše deti, ani vaša manželka, strážni anjeli, svätí v Nebi – nikto!*“

Hriechy zatratencov sú tiež známe všetkým ostatným – čo je zdrojom veľkého osobného zahanbenia duší. Tie sú obeťami posmechov a uštipačných útokov. V Pekle nikto nikomu nehovorí pravdu – okrem prípadov, kedy by mu to spôsobilo ešte väčšiu bolesť. „*Nenávidíte Boha a Jeho spravodlivosť vás zožiera*,“ hovorí kňaz s ladovým hlasom. Duše zatratených v Pekle sú tiež nečisté od hlavy až po päty. Ve-

dia, že sa na nich Boh pozerá a že voči nim pociťuje najvyššie opovrhnutie. Chceli by pred jeho hnevom utiecť, ale nikdy sa im to nepodarí. Avšak, ešte ani to nie je ten najväčší trest v Pekle.

NAJVÄČŠÍ TREST

Najväčším utrpením v pekľe, najväčšou bolesťou pre duše, ktoré tam naveky skončili, je to, že si uvedomujú, že nikdy neužijú nádhery Boha, že nikdy neokúsia sladkosť Nebeského kráľovstva. To, že sú naveky vyňatí z prítomnosti Stvoriteľa, je pre nich najväčší trest. Človek si totiž až po smrti uvedomí, ako veľmi potrebuje Boha k svojmu šťastiu. „*Svätí hovoria*,“ upozorňuje otec Ripperger, „*že všetka bolesť zmyslov, o ktorej sme doteraz hovorili, nie je nič oproti bolesti straty Boha*.“

Podľa sv. Tomáša Akvinského je to nekonečný trest za stratu nekonečného dobra. Napriek tomu sa duše neustále rúhajú Bohu, rúhajú sa za milosti a dobrá, ktorých sa im nikdy nedostane, zvlášť, keď poznali na zemi niekoho, kto je a bude v Božej prítomnosti už naveky. Exorcista preto znovu opakuje, že do pekla sa dostávajú tí, ktorí zomierajú v stave smrteľného hriechu a ktorí svoje previnenia voči Bohu úprimne neolutovali. „*Už teraz máte v pekľe prichystané miesto*,“ varuje hriešnikov.

Preto sa treba vyhýbať smrteľným hriechom a činiť časté pokánia – veď už jediná nečistá myšlienka, s ktorou človek vedome súhlasí, ho môže priviesť do zatratenia. „*Vyhňte sa preto smrteľnému hriechu a zomrite v Božej milosti*,“ želá na záver otec Ripperger svojim poslucháčom.

Matej Gavlák

TRI PRÍBEHY O DUŠIACH Z OČISTCA

PRÍBEH PRVÝ: AKO PÁPEŽ INOCENT III. PROSIL O MODLITBY ZA SVOJU DUŠU. PO SVOJEJ SMRTI..

Inocent III. je považovaný za jedného z najvplyvnejších a najväčších pápežov v dejinách. Napriek tomu sa zdá, že po smrti zápasil s tým, aby nebol zatratený.

Budúci pápež Inocent III., vlastným menom Lotario dei Conti di Segni, sa pravdepodobne v roku 1160 narodil do šľachtickej rodiny grófa Trasimunda zo Segni. Bol tiež synovcom iného pápeža, Klementa III. a svoj život takisto zasvätil službe Bohu.

V roku 1198 bol Lotario ako 38-ročný zvolený za pápeža a vybral si meno Inocent III. Vďaka svojej mladíckej sile, schopnostiam a odhodlaniu sa stal rýchlo najvplyvnejším človekom svojej doby. Bol to on, kto uvoľnil ruky sv. Františkovi z Assisi pre jeho novátorské projekty. Medzi jeho priority tiež patrilo boj proti herezám – falošným učeniám o Kristovi a jeho Cirkvi – ako aj organizovanie bojov proti islamu v podobe IV. križiackej výpravy.

V novembri 1215 zvolal IV. lateránsky koncil, ktorý je dnes považovaný za vôbec najdôležitejší koncil v celom stredoveku. Práve toto zhromaždenie dogmaticky podchytilo vieru o premenení eucharistického chleba na Telo Kristovo, prikázalo veriacim ísť aspoň raz do roka na spoveď a ustanovovalo podmienky menovania biskupov. Inocent III. mal neraz tiež posledné slovo pri ustanovení toho či onoho človeka za kráľa.

Potom, po plodných 18 rokoch v pápežskom úrade, v roku 1216, Inocent III. umiera. Kresťania veria, že keď človek umrie, môže sa dostať len na tri mies-

ta: do Neba, do Očistca, alebo do Pekla. Peklo je večné, tam keď sa niekto dostane, už nikdy odtiaľ nevyjde. Očistec je čo do trestov podobný Peklu – hovorí sa, že duše sú v ňom v očistnom plameni – avšak po určitej dobe, zväčša dlhých rokoch, je duša považovaná za „očistenú od svojich hriechov“, takže môže konečne vstúpiť do Božieho kráľovstva. Tresty v Očistci sa dajú skrátiť jedine modlitbami za duše tu na Zemi a hlavne obetnými omšami. Modlitby za duše v Očistci boli kedysi veľmi rozšírené v celom katolíckom svete.

Ešte v deň svojho úmrtia sa duša pápeža Inocenta III. zjavila sv. Lutgardii z Aywierés, belgickej mniške. Stránka venovaná sv. Lutgardii píše o tomto výjave takto:

„V júli 1216 uvidela zrazu Lutgardia pápeža vo svojej vízii. Jeho telo ovíjali plamene. Lutgardia nevedela že pápež umrel, keďže sa táto správa do Belgicka ešte nedoniesla. „Kto ste?“ spýtala sa muža v plameňoch. „Som pápež Inocent“ – „Čože?“ zvolala v šoku. „Ako je to možné, svätý otče, že ste práve vy trýznený tak strašnou bolesťou?“

Pápež mniške vysvetlil, že mal skončiť vo večnom zatratení kvôli trom špecifickým hriechom, no Boh sa nad ním, zrejme vďaka príhovoru Panny Márie, napokon zľutoval. Inocentov trest bol však aj tak strašný:

„Beda mi! Je to vskutku hrozné; a bude to trvať storočia, ak mi ty nepomôžeš! V mene Márie, ktorá pre mňa vyprosila možnosť sa ti zjaviť, ťa prosím, pomôž mi!“

Po týchto slovách sa mniškina vízia skončila.

Sv. Lutgardia po tomto zjavení ihneď zvolala svoje sestry a začali sa spolu modliť za pápežovu dušu.

PRÍBEH DRUHÝ: OTEC MARK GORING HOVORÍ O TOM, PREČO DUŠA Z OČISTCA NAZVALA PÁTRA PIA „KRUTÝM“?

Kanadský katolícky kňaz Mark Goring, ktorý už začína byť pomaličky známy aj na Slovensku, v jednom zo svojich novších videí predstavil zaujímavú epizódu zo života Pátra Pia. V úvode hovorí, že keď sa človek začíta do životopisov svätcov, narazí na množstvo podivných príhod, ktoré však v sebe nesú „perlu pravdy“. Jednou z takých príhod je aj stretnutie Pátra Pia s úbohous dušičkou z Očistca. Slová, ktoré rozpovedal sám Pio, sú zachytené v knižke *The Amazing Secret of Purgatory* (Fantastické tajomstvo Očistca) od sestry Emmanuely. Otec Goring z knihy cituje talianskeho svätca:

„Raz večer, keď som bol sám na chóre, aby som sa modlil, začul som šuchot habitu a uvidel som mladého muža, ktorý sa motal okolo hlavného oltára. Zdalo sa, že mladý muž utiera prach a upravuje kvety vo vázach.“

Rozprávanie pokračuje a hovorí o tom, ako si Pio myslel, že ide o pátra Leona, ktorý mal podobné veci na starosti. Keďže bol čas na večeru, Páter Pio podišiel k mladému mužovi, oslovil ho po mene a povedal mu, aby sa šiel navečerať. Avšak hlas, ktorý mu odpovedal, nepatrilo jeho priateľovi. Otec Goring ďalej číta:

Odpovedal mi: „Ja nie som páter Leone.“

„A kto teda si?“, spýtal som sa.

„Som tvojím bratom, ktorý sem vstúpil do noviciátu. Počas roka noviciátu mi bolo kázané, aby som čistil oltár. Nanešťastie, mnohokrát som sa nepoklonil Pánovi, keď som prechádzal popri oltári. A kvôli tomu bola svätá Eucharistia, ktorá bola prítomná vo Svätostánku, znevážená. Pre túto závažnú neobanlivosť som stá-

le v Očistci. Avšak Boh vo svojej nekonečnej добрote ma sem poslal, takže ty môžeš priblížiť čas, kedy sa dostanem do Neba. Modli sa za mňa!“

Kanadský kňaz ďalej číta slová talianskeho svätca, ktorý si myslel, že sa k duši zachováva veľkoryso. Páter Pio zosnulému hovorí:

„Zajtra ráno budeš v raji, keď budem slúžiť svätú omšu.“

Kniha však pokračuje:

Duša vykrikla – „Aké kruté!“ Potom zmizla v náreku.

Podľa slov Pátra Pia mu táto výčitka spôsobila bolesť v srdci, ktorú, ako povedal: „Budem pociťovať po celý svoj život.“ Zamýšľala sa a hovorí, že by bol vlastne schopný ihneď poslať tú dušičku do Neba, ale skormútené priznáva, že „som ju odsúdil na ďalšiu noc v plameňoch Očistca“.

Otec Goring upozorňuje na dve ponaučenia z tohto príbehu. Vždy, keď sme v prítomnosti svätej Eucharistie, musíme jej prejaviť úctu, ktorú si zasluhuje. Hovorí, že keď je on sám v prítomnosti Kristovho Tela, cíti zimomriavky a v srdci si hovorí: „Pane Ježišu, tak veľmi Ťa milujem, môj Pán a môj Boh!“

Druhým ponaučením podľa kňaza je to, že keď nám zomrie niekto blízky, nemáme sa za neho prestávať modliť. „Ak máte pocit“, pokračuje otec Goring, „že za zomrelého treba obetovať omšu, učinite tak ihneď, tak skoro, ako len budete môcť. Ak máte pocit, že sa máte pomodliť ruženec za niekoho, kto umrel, učinite tak hneď, neodkladajte to!“

Modlitby za našich zosnulých by sa teda podľa kňaza nemali v žiadnom prípade odkladať na neskôr.

PRÍBEH TRETÍ: SESTRA FAUSTÍNA A DUŠIČKA Z OČISTCA

V inej časti svojich zápiskov sv. Faustína referuje, ako ju raz prišla navštíviť sestra, ktorá „zomrela pred dvoma mesiacmi“. Faustína si poznačila:

„Videla som ju v hroznom stave, celú v plameňoch, jej tvár bola skrivená bolesťou. Toto trvalo len krátku chvíľu, potom zmizla.“

Faustína sa veľmi zlakla, nielen týchto výjavov, ale aj toho, že nevedela, či jej známa trpela v Pekle, alebo v Očistci. V každom prípade pre ňu znásobila svoje modlitby. O nejaký čas sa výjav zopakoval a zosnulá sestra bola stále v bolestiach obklopená plameňmi. Na otázku, či jej Faustínine modlitby nepomohli odpovedala, že nie. Zápisky pokračujú:

„A modlitby celej komunity, ktoré za teba boli obetované, ani tie ti nepomohli?“ Povedala, že nie, že tieto modlitby pomohli iným dušiam.“

Faustína teda dušu požiadala, aby k nej už viac nechodievala, keď jej jej modlitby nepomáhajú. Vo svojom Denníčku si však poznamenala, že sa za ňu aj naďalej modlila. A táto jej vytrvalosť sa zjavne vyplatila, keďže sa v zošite napokon dočítame:

„Po nejakom čase prišla ku mne opäť v noci, jej zjav sa však zmenil. Už nebolo viac vidieť plamene, ako tomu bolo predtým, a jej tvár bola žiarivá, jej oči svietili šťastím.“

Zosnulá sestra povedala Faustíne, že má „skutočnú lásku k blížnemu“ a že jej modlitby boli na úžitok mnohým dušiam v Očistci. „Poprosila ma, aby som sa neprestávala modliť za duše v Očistci,“ uvádza sa ďalej v Denníčku sestry Faustíny.

O FASCINUJÚCEJ REALITE NEBA

tom, ako to vyzerá v Nebeskom kráľovstve mal výbornú prednášku kňaz, otec Chris Alar. Jeho prednáška bola robená formou otázka – odpoveď.

MIESTO HRDINOV

Otec Alar vysvetľuje, že Nebo začína už v našom srdci a že jeho počiatok je už tu, na Zemi – a to keď sme prítomní na svätej omši a prijímate Eucharistiu. Omša podľa jeho slov doslova prepája Nebo so Zemou a je to vtedy, keď sem „anjeli prichádzajú a odchádzajú“. Svätá omša je teda akousi „predzvestou Neba na Zemi“.

Veľa ľudí si podľa otca Alara myslí, že nebudú v Nebi šťastní – obávajú sa totiž toho, že nie všetci členovia ich rodiny sa do Neba dostanú. Na to kňaz prečítal úryvok z knihy Zjavenia, ktorý nám jasne hovorí: „Zotrie im z očí každú slzu a už nebude smrti ani žiaľu; ani náreku, ani bolesti viac nebude, lebo prvé sa pomínulo“ (Zjv 21,4). Podľa

kňaza takéto uvažovanie nie je správne. Na tomto svete sa treba sústrediť na to, aby sme nám drahých privádzali ku Kristovi a nie sa umárali obavami. Pokračuje a hovorí, že v Nebi nebudeme pociťovať pre zatratených ľudí smútok, pretože Boh nám dá dokonalé poznanie toho, že to oni sami si tento svoj osud dobrovoľne vybrali; dostali to, za čím celý svoj život išli, pričom v Nebi by sa takíto ľudia cítili ešte horšie ako v Pekle. Otec Alar prízvukuje, že niektorí ľudia už teraz hovoria, žeby radšej vládli v Pekle, akoby mali byť služobníkmi v Nebi. „Aj preto sa musíme už teraz za týchto ľudí modliť“, upozorňuje.

Na otázku, či budeme v Nebi vedieť úplne všetko, otec Alar odpovedá, že nebudeme vedieť úplne všetko,

ale že tam budeme ako také deti – budeme vedieť, že niečo nevieme, ako keď dieťa vie, že prevodovka sa používa na radenie rýchlostí auta, ale nevie presne ako. „*To je pokora*“, hovorí kňaz o tejto skutočnosti. Upozorňuje tiež, že v Nebi si nebudeme rovní. Sú tam totiž stupne hierarchie a čím viedla osoba na Zemi svätejší život, tým do vyššieho stupňa sa dostane – toto je pravá Božia milosť: Boh odmeňuje a zvlášť vyzdvihuje svätosť. Kňaz to vysvetľuje nasledovne:

„(Snaha o rovnosť) je novou formou pýchy v tomto svete, je to komunizmus; že nikto nemôže byť lepší než som ja. Teraz si musíme byť všetci rovní, lebo by sme druhých mohli „uraziť“. Dnes sa už v športe niekde ani nemôžu udelovať trofeje.“

„*My potrebujeme hrdinov a v Nebi ich budeme mať, lebo tam sú stupne*“, pokračuje kňaz a hovorí, že my sami budeme v nejakej jednej veci (speve či úprimnej oddanosti) v Nebi po celú večnosť lepší ako množstvo iných spasených ľudí. Táto naša výnimočnosť bude darom od Boha. „*Táto naša snaha vymazať akúkoľvek výnimočnosť je od satana*“, upozorňuje ďalej muž s kolárikom. Podľa neho tiež spravodlivosť neznamená rovnosť, ale dať každému to, čo mu patrí podľa zásluh.

ŠŤASTIE AJ POKORA

Ďalšou otázkou, ktorá zaujíma ľudí, je, či nás už tu na Zemi vidia svätí z Neba. Kňaz odpovedá, že áno. Biblia hovorí, že „*sme obklopení mrakmi svedkov*“. Všetci svätí sú prepojení s Kristom a Ježiš, hoci odišiel, predsa na Zemi zostal – v podobe svätej Eucharistie. Kňaz pokračuje:

„*On je v Nebi a predsa je na Zemi... On sám nám prislúbil, že tu bude s nami až do skončenia času. Ako je to možné, keď sa v oblaku vyniesol k Otcovi? Pretože nám tiež zanechal Eu-*

charistiou. My neuctievame nejakého neprítomného Krista; On je tu s nami.“

Niektorých ľudí zaujímala otázka, ako je to s duchmi, kde sa nachádzajú? Podľa otca Alara sú duše zomrelých – „duchovia“ – na troch miestach – v Nebi, v Pekle a v Očistci. Upozorňuje však, že existujú ešte aj iní duchovia – anjeli a démoni. A keďže Peklo dosiaľ nebolo zapečatené, démonickí duchovia sa môžu prechádzať po Zemi, aby zvädzali ľudí a „*hladajú, koho by zožrali*“. „*Na konci časov však bude Peklo naveky zapečatené*“, upozorňuje otec Alar, „*takže sa z neho už nikto nikdy nedostane*.“ V našom svete však konajú aj anjeli a duchovia zosnulých svätých, a vieme, že tí sa zjavovali niektorým svätým ľuďom. K svätým sa podľa kňaza máme modliť. Sú to dobrí duchovia, ktorí nám môžu pomôcť; a naopak, máme sa tiež modliť za trpiace duše v Očistci, ktorým zas my môžeme pomôcť.

Otec Alar upozorňuje na to, aké je dôležité naučiť sa už tu na Zemi zrieknuť sa všetkého pre Krista. Keď nás Ježiš toto učil, už vtedy nás pripravoval pre Nebo – pretože tam už nebudeme vlastniť nič; ale budeme mať samého Boha. Kňaz túto skutočnosť prirovnal k slovám jednej jeho známej. Tá pochádzala z bohatej rodiny a kedysi mala všetko – luxusné auto, bazén, ba aj súkromnú jachtu. Avšak nakoniec sa kňazovi zverila: „*Teraz nemám nič z toho, ale som šťastná ako nikdy predtým*.“

„*A také bude aj Nebo*“, prízvukuje otec Alar. Až tam pochopíme, ako veľmi Boha potrebujeme a že mať Boha, znamená mať všetko šťastie.

KDE ČAS UŽ NEEXISTUJE

„*Nebeské oblečenie je v Biblii opísané ako biely odev*“, hovorí kňaz. Vysvetľuje, že biela je farba svetla a čistoty a tiež biele svadobné šaty sú sym-

bolom čistoty. Avšak to nie je všetko. Tváre spasených budú vyžarovať akýsi jas podobný tomu, aký vyžarovala aj Kristova tvár na hore premenenia. Intenzita tohto jasú bude závisieť od svätosti človeka tu na Zemi a od toho, v akom stupni Neba sa nachádza. Otec Alar ďalej vysvetľuje, čo to znamená, že Nebo je večné. „*Neplynie tam čas,*“ hovorí, „*niet tam minulosti, ani budúcnosti – všetko je jeden prítomný okamih.*“ Zaujímavo poznamenáva, že sa môžeme teda modliť aj za našich zosnulých predkov – Boh tieto naše modlitby „z budúcnosti“ za nich totiž už videl a vlastne sa podľa nich riadil v okamihu ich smrti. Biblia nám tiež hovorí, že nikto bez dokonalej lásky do Neba nevstúpi. To však neznamená, že ľudia s chybami pôjdu automaticky do Pekla – pre svoje „očistenie“ pôjdu najprv do Očistca. Ľudia v Nebi sa navzájom poznajú a spoznávajú tam svojich známych zo Zeme – kňaz ako príklad uvádza známy biblický príbeh o Lazárovi a boháčovi, ktorí aj na druhom svete poznali jeden druhého, ako aj praotca Abraháma.

Máme sa tiež modliť za našich blízkých zosnulých – modlitba je spôsob, ako s nimi aj naďalej udržiavať kontakt. Samozrejme, nejaké vyvolávanie duchov už však Biblia odsudzuje ako mimoriadne hriechy čin.

„*Ak chcete byť v blízkosti svojich zosnulých,*“ upozorňuje kňaz, „*zostávajúte v stave milosti. Stav milosti je vtedy, keď si nie som vedomý žiadneho smrteľného hriechu.*“

NAŠE TELÁ PO VZKRIESENÍ

Otec Alar potom hovoril o premenení našich tiel po vzkriesení. Naše vzkriesené telá budú podobné tým, ktoré máme teraz, no v mnohých aspektoch budú predsa len iné. Pomáha si citovaním sv. Tomáša Akvinského,

ktorý napísal: „*Človek opäť povstane, avšak bez akéhokoľvek nedostatku svojho tela.*“ Človek bude ako bol na počiatku stvorený Bohom – bez telesných nedostatkov; tie sú výsledkom hriechu.

To je však len začiatok. Bude sme môcť jesť (ako Ježiš jedol rybu po zmŕtvychvstaní), no nebude to nutnosť, lebo pocity ako hlad, zima či bolesť už vzkriesení ľudia nebudú mať. Už nikdy neokúsime smrť. Ľudia v Nebi tiež budú disponovať „dokonalým vekom“ – 33 rokov. Jednak preto, že budú v spojení s Kristom, ktorý umrel ako 33-ročný, ale aj pre to, že podľa sv. Tomáša trpí každé jedno ľudské telo dvoma základnými nedostatkami – prílišnou mladosťou, kedy ešte nedosahuje onen „dokonalý vek“ a potom starobou, kedy sme ho už prešli a začína pociťovať bolesti, únavu, ťažkosti. V Nebi teda nebudeme ani ako deti, ani ako starci, hoc sme zomreli v pokročilom veku, alebo ešte ako pokrstené nemluvňa.

Podľa kňaza bude naše biologické pohlavie na druhom svete zachované, pretože „*je súčasťou našej ľudskej prirodzenosti*“. náš duch tiež bude dokonale kontrolovať naše telá, čo tu na Zemi nie vždy platí. Tu naše telá neraz „rozkazujú“ duchu skrze bolesti, hlad či choroby. Podľa kňaza sa budeme môcť pohybovať kamkoľvek budeme chcieť bez obmedzení – doslova po celom vesmíre; naše telá už totiž nebudú obmedzované ani časom, ani priestorom.

Hoci budeme na druhom svete rozdielni, podobne ako sme rozdielni už tu na Zemi, v Nebi nás ostatní budú vnímať podľa iných atribútov, ako nás vnímajú tu. Tu nás druhí často posudzujú podľa toho, či sme malí alebo vysokí, silnejší, alebo menej silní atď. Avšak v Nebi bude sláva našich duší viditeľná na našich telách – čím

kto viedol bohumilejší život, tým silnejší bude jas jeho tváre a tela. Samozrejme, najkrajšími a najžiarivejšími budú vždy Boh a Jeho Matka. Ich nádhere sa nič nevyrovná. Ježiš a Mária navyše už teraz v Nebi disponujú telami, kým svätí si na svoje telá musia počkať až do konca časov.

Otec Alar ďalej vysvetľuje, že v Nebi už nebudú manželstvá, pretože pominú dôvody, pre ktoré Boh ustanovil túto sviatosť tu na Zemi: na druhom svete sa už nebudú rodiť deti, keďže tam nikto nezomrie; zjednotení vo zväzku už budeme priamo s Kristom. Ani tretí dôvod manželstva – pomáhať manželovi/manželke k spásu – nebude potrebný, pretože v tomto momente už bude o ich osude rozhodnuté. V Nebi tiež budeme očistení od všetkých hriechov a dokonca tam budú aj akési „domáce zvieratá“, podobné psom a mačkám.

Kňaz následne znovu zdôrazňuje, že keď umrieme, neopustíme svoje telá naveky; ale opäť sa do nich vrátíme. Všetka spása ide skrze Krista, ktorý je hlavou Cirkvi smerom nadol na údy – na ľud v Cirkvi.

NEBESKÝ JERUZALEM

Viacerí svätci podľa otca uvádzajú, že nádherná hlboká hudba z chrámov je to, čo v Nebi počuť. Ozývajú sa tam anjelské chorály a spevy svätých na slávu Božiu (rovnako tak sa hovorí, že vitrážové kostolné okná s ostrými farbami taktiež reflektujú to, ako ľudské oko vníma farby v Nebi).

„Naše vyobrazenie Neba ako obláčikov je skôr metaforické,“ vysvetľuje ďalej kňaz, „ale je v ňom aj element pravdy. Nebo sa nachádza niekde mimo stvoreného sveta. Existujú vyobrazenia vesmíru so všetkými jeho kométami a hviezdami – a Nebo za ním. Myslím, že to do istej miery dáva zmysel, preto-

že Nebo nie je súčasťou tohto poriadku; je za ním, či nad ním.“

Potom otec Alar číta úryvok zo Zjavenia apoštola Jána, kde sa uvádza: „Videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a ani mora už niet. A videl som, ako z neba od Boha zostupuje sväté mesto, nový Jeruzalem, vystrojené ako nevesta, ozdobená pre svojho ženícha.“ (Zjv 21,1–2)

Pokračuje a hovorí, že Katechizmus píše niečo podobné – že na konci vekov dôjde k obnove tejto Zeme. Podľa kňaza sa zdá, že ľudská prítomnosť môže byť tu na Zemi zachovaná a že ľudia možno nepôjdu hore do Neba, ale Božie mesto doslova zostúpi na Zem. „Všetky súčasné bariéry však budú zrušené a Nebo so Zemou budú v dokonalom zjednotení... Kniha Zjavenia nám hovorí, že budeme v nových telách prebývať na novej Zemi.“ Otec Alar svoju fascinujúcu prednášku zakončuje slovami: „Mojou prácou je dostať vás tam (do Neba). Mojou prácou je povedať vám Pravdu. Takže budete môcť ísť po správnej ceste. Pamätajte, že táto cesta je úzka! Cesta k večnému životu je úzka, plná kamenia, plná trnía, plná utrpenia; len nemnohí po nej idú. Cesta zničenia je široká a mnohí sú na nej.“

Sv. Faustína hovorí, že mala víziu týchto dvoch ciest – na tej jednej ľudia trpeli, no na jej konci bola veľká záhrada so všetkými nádherami. Videla tiež inú cestu. Bola široká a mnohí po nej išli; ľudia na nej spievali a tancovali a tešili sa z lásky k peniazom, sexu a moci, ale na jej konci padli z útesu...

Vašou úlohou je nasledovať tú správnu cestu a spolu so svojimi milovanými ju prejsť. Ak vás nebudú chcieť poslúchnuť, modlite sa za nich.“

SV. VERONIKA GIULIANI, *panna, opátka a mystička*

Fkoby nádherná voňavá ruža objavuje sa začudovanému ľudskému zraku sv. Veronika Giuliani v Božej záhrade!

ŽIVOTOPISNÉ ÚDAJE

Sv. Veronika sa narodila roku 1660 v meste Mercatello, v biskupstve Urbino v (dnešnom) Taliansku. Pri svätom krste dostala meno Uršula. Zbožní a cnostní rodičia nižšieho šľachtického stavu od jej príchodu na tento márný svet obdivovali podivné znamenia jej budúcej svätosti. Už ako nemluvniatko sa postila – v stredu, piatok a v sobotu ráno a večer nesala mlieko z materinských prs, len niekoľko kva-

piek vypila. V šiestom mesiaci uvidela obraz najsvätejšej Trojice, opustila ona materské lono, istým krokom náhlila sa k obrazu a zostala pred ním stáť ako očarovaná.

Keď mala jeden a pol roka, vzala ju slúžka ku kupcovi. Kupec zle meral a maličká zvolala: «Meraj pociťo, lebo Boh ťa vidí!» Keď mala asi štyri roky, tak zle ochorela jej matka, že ju museli sv. sviatosťami zomierajúcich zaopatrit'. Kňaz vstúpil do izby s Božím Telom. Uršuli zjavil sa ako by žiarou zaliaty; a bežala k nemu s prosbou, či by jej nedovolil Telo Božie prijať. Keď matka prijímala, priskočila Uršula k jej posteli a zvolala:

«Ach, aké sladké veci si dostala!»
A priblížila sa k jej ústam a povedala:
«Oj, aká to sladká vôňa!»

Po prvom sv. prijímaní Božieho Tela sa doma staršej sestričky pýtala, ako dlho trvá u nej tá páľivosť v útrobach? Sestra s údivom pozrela na Uršulu, načo sa ona spamätala a nadobudla presvedčenie, že je to zvláštna Božia milosť, a viac už o tom nehovorila. Keď mala dvanásť rokov, pohrúžila sa pri modlitbe tak do rozjímania, že zabudla na celý svet. Toto rozjímание bolo u nej neskôr spojené s podivnými zjaveniami a vytržením. Keď bola jej matka na smrteľnej posteli, zavolala si svojich päť dietok a každé jedno odporúčala jednej z piatich

rán Spasiteľa. Uršulu odporúčala rane v Kristovom boku.

Akonáhle Uršula dosiahla dospeljší vek, túžila vstúpiť do kláštora. Otec sa vzpíeral tomuto kroku. Zvolával mládež do domu a usporadúval zábavy, aby jej tú myšlienku z hlavy dostal. Čím viac sa však mládež veselila a o svetských radovánkach rozprávala, tým viac sa Uršuli hnusil svet a jeho márný život. Keď to nepomohlo, poslal ju otec k strýkovi, aby ten jej myšlienky na kláštorný život odvrátil. U strýka upadla do nebezpečnej choroby a lekári jej nevedeli pomôcť. Až ošetrovatelky zbadali, že kedykoľvek sa o mníškach alebo kláštore rozprávali, Uršuli sa vždy polepšilo. Keď to otec počul, súhlasil, aby si kláštor vyvolila. Keď jej to oznámili, vyskočila z lôžka celkom zdravá. Rozhodla sa pre kláštor kapucínok v Città di Castello.

Avšak v kláštore jej nastali trpké časy. Tu v tichosti musela podstúpiť veľký boj sama so sebou. Svet, ktorý ju predtým netešil, kým v ňom žila, nadobúdala u nej skrze diabolské pokúšanie takú obľubu, že sotva dokázala v kláštore vydržať. Na um jej prichádzali myšlienky, že predsa len bola pochabá, že opovrhla ponukou manželského stavu: musí to vraj byť veľká radosť môcť žiť v manželstve. Modlitba, ktorú predtým tak veľmi obľubovala, jej bola teraz trápením. Pobožnosti zdali sa jej zdĺhavé, mníšky nepríležité a celý kláštorný život jej bol veľkou ťarchou. Musela veľmi bojovať proti búrkam vo svojom srdci. Veronika však vytrvala v boji. Keď na ňu prišlo pokúšenie, hodila sa k nohám umučeného Spasiteľa a zvolala: «Ja som Tvoja Pane, Ty si môj!»

Keď diabol nič nedokázal ľahkou cestou, skúsil to mimoriadnymi prostriedkami. Vo dne v noci, i v samom kostole, ju obklopovali hnusné stra-

šidlá, a v noci sa jej často zjavovali s takým hrmotom, že jej to mníšky vytýkali a karhali ju, žeby taký hluk nerobila. Ale ani toto pokúšanie svätú pannu neodviedlo zo správnej cesty. Šťastne ona zvíťazila! Pán zmiloval sa nad ňou a zjavoval sa jej sám.

Keď sa raz skrúšene modlila, zjavil sa jej kalich, ktorý vznášal sa na oblaku. A mala vnuknutie, ktoré jej takto vravelo:

«Toto je kalich života. Či si pripravená z neho piť?»

«Pane,» zvolala, «pripravená som na všetko, čo Ty žiadaš!»

O krátky čas zjavil sa jej Spasiteľ s trňovou korunou na hlave. Ona zvolala: «Ženích môj, daj mi čiastku tých trňov, zasluším si ich!» A Pán vzal so svojej hlavy trňovú korunu a položil ju na hlavu Veronike. A ona pocítila na hlave mimoriadnu bolesť. A keď tá bolesť neprestávala a ona kláštorné povinnosti konať nemohla, prosila Spasiteľa, žeby jej k tým bolestiam ráčil priložiť aj silu, žeby mohla pracovať a žeby tak znak Jeho milosti nebol prezradený. Veľmi sa snažila ukryť to tajomstvo a predsa napokon vyšlo najavo. Mníšky zbadali na jej hlave stopy po trňovej korune. Na jednom jej prste uzreli podivný prsteň, ktorý bol okrášlený drahokamom červeným ako krv a spreď očí pozorovateľa zrazu zmizol a potom sa zase zjavil.

Predstavená kláštora žiadala Veroniku, aby tajomstvo zázračného prsteňa vyzradila. Veronika dlho mlčala, ale z poslušnosti napokon povedala, že je to prsteň, ktorým si ju Nebeský Ženích zasnúbil. Neskôr sa ukázalo na jej tele aj päť Spasiteľových rán. Zarmútená prosila Pána, aby jej ponechal len bolesť tých rán a vonkajšie znaky, aby ráčil ukryť. Bolo jej oznámené, že znaky tie majú byť behom troch rokov videné, aby sa svet presvedčil, že pochádzajú od Boha.

A veruže znaky tých rán nezmyli. Lekári sa usilovali všemožne, aby rany zahojili, ich snaha však bola márna. Až po troch rokoch rany náhle zmizli a len na rozkaz predstavenej kláštora sa objavili zase. A tieto krvácajúce rany nosila sv. Veronika tridsať rokov a pri všetkých veľkých bolestiach, ktoré trpela, konala svoje povinnosti rovnako ako aj druhé mníšky. Keď sv. Veronika cítila, že sa rozlúči s týmto svetom, vyzradila, že po jej smrti nájdú na jej srdci štyriadvadsať znakov. Spovedník je prikázal, aby ich opísala. Boli to znaky nástrojov použitých pri umučení Spasiteľa a sedem mečov Márie, ktorými bolo jej srdce ranené. Keď umrela, našli sa tie isté znaky na jej srdci. Ba ani nezomrela prv, kým jej to spovedný otec nedovolil. Aj jej smrť mala byť dielom jej poslušnosti voči predstaveným na zemi. Čo aké veľké boli jej bolesti, čo ako veľmi boli vyčerpané jej životné sily, predsa nedokázala zomrieť, kým jej spovedník nepovedal: «Poteš svoje srdce, Veronika; to, po čom si tak veľmi túžila, je blízko. Dávam ti požadované dovolenie.» Keď tieto slová duchovný otec vyslovil, sklonila hlavu a zomrela. To stalo sa roku Pána 1727, dňa 9. júla.

Pri jej hrobe a na jej príhovor sa diali mnohé zázraky. Pápež Pius VII. ju vyhlásil za jej hrdinské cnosti a preukázané divy za blahoslavenú; a Svätý Otec Gregor XVI. ju slávnostne v deň najsvätejšej Trojice roku 1839 zaradil do zoznamu svätých panen.

Sv. Veronika sa vyobrazuje v mníšskom rúchu, ako klačí s rozprestretými rukami, na oblaku vznáša sa kalich, z ktorého padajú lúče na jej päť rán, ktorými ju Spasiteľ ozdobil.

Svätá Veronika nám dala príklad svojím životom, ako máme podľa pokázania sv. Pavla svoj život viesť. V útlom veku prejavovala zbožnú my-

sel; keď dorástla, dosvedčila, že patrí jedine Ženíchovi svojej duše a žiadne trápenie nebolo vstave ju od Neho odlúčiť.

MODLITBA

Ó Bože, ktorý si sv. Veronike, Svojej panne, kalich utrpenia okúsiť a rany Svojho božského Syna u nej zjaviť ráčil, popraj na jej príhovor aj nám sily, žeby sme trpkosti tohto života s odanostou do Tvojej vôle znášali, aby sme niekedy Tvojich radostí účastnými stať sa mohli. Skrze Ježiša Krista, Syna Tvojho, Pána nášho. Amen

Zdroj: Legenda čili čítanie o svätých a vyvolených Božích, Svazok I., II., Podľa prastarých a najnovších, cirkevnými vrchnosťami odobrených prameňov spracovali Andrej Truchlý, Vincent Havlíček a Martin Kollár, Trnava 1907. Text bol pre zverejnenie na stránkach Spojenectva s Máriou redakčne čiastočne krátený a upravený.

KOLKÍ BUDÚ SPASENÍ?

Boh nás povolal skrze evanjelium, aby sme získali slávu nášho Pána Ježiša Krista“, počúvali sme vo sv. evanjeliu. Práve toto Božie povolanie je základnou nádejou, ktorú nosíme vo svojom srdci. Náš Pán nám odkrýva aj to, akou cestou možno túto jeho slávu získať. Hovorí: „*Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo hovorím vám: Mnohí sa budú pokúšať vojsť, a nebudú môcť.*“ Pán nás tu učí, že bude veľa tých, ktorí sa budú usilovať vstúpiť do Neba, získať jeho slávu, no len nemnohým sa to skutočne aj podarí. Prečo je to tak? Pretože nie každý sa vyberie vstúpiť touto tesnou bránou. Právom sa teda môžeme s neznámym človekom, ktorý sa na Pána obracia, pýtať: „*Pane, je málo tých, čo budú spasení?*“

Ak pozorne čítame slová Nášho Pána, je nám jasné, že Kristus neodpovedá pýtajúcemu sa priamo. Prečo? Všimnime si okolnosti; otázka zaznela, keď Ježiš smeroval do Jeruzalema a prechádzal „*mestami a dedinami a učil*“. Teda sčasti išlo o prejav ľudskej zvedavosti a len sčasti v sebe ukrývala skutočne vážne pýtanie sa. Pán nespokojuje ľudskú zvedavosť, lež odpovedá tak, aby všetci pochopili, že centrum problému je úplne inde. Pre Krista je dôležité, že sa človek rozhoduje vykročiť tesnou bránou.

Evanjelista sv. Matúš upresňuje Kristove slová: „*Vchádzajte tesnou bránou, lebo široká brána a priestraná cesta vedie do zatratenia a mnoho je tých, čo cez ňu vchádzajú. Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú!*“ Svätí nad týmito slovami Pána rozjímali a preto nás jednoznačne upozorňujú, že zachránených bude menej ako zatratených. Sv. Leonard z Porto Maurícia uvádza: Počujete sv. Gregora, ktorý jasne hovorí: „*Mnohí dospieť k viere, no iba málokto k Nebeskému kráľovstvu.*“ Sv. Anzelm vyhlasuje: „*Je len málo tých, ktorí budú spasení.*“ Sv. Augustín konštatuje dokonca ešte jasnejšie: „*Preto málo bude spasených v po-*

rovnaní s tými, ktorí sú zatratení.“ Sv. Alfonz z Liguori vysvetľuje tieto slová nasledovne: „*Abý sme boli spasení, musíme sa triasť pri pomyslení, že budeme stratení, ale pri pomyslení na Peklo sa musíme triasť menej, ako pri myšlienke na hriech, ktorý nás tým smerom môže poslať. Ten, kto sa bojí hriechu, vyhýba sa nebezpečným príležitosťiam, často sa odporúča Bohu a vyhľadáva spôsoby, vďaka ktorým ostane v stave milosti. Kto takto koná, bude zachránený, ale pre toho, kto tak nečiní, je to prakticky nemožné.*“

Čiže toto je tá tesná brána a úzka cesta. Sv. Jozef Cafasso podobne dodáva: „*Poobzerajte sa po svete, jednoducho pozorujte spôsob života či rozprávania a hneď uvidíte, či poznajú zlo hriechu alebo či sa mu venuje nejaká pozornosť. Nehovoriac o tých, ktorí vedome žijú bezbožné a hriešne životy; ako málo je tých, ktorí sú odmeňovaní za dobro, ktorí pristupujú k sviatostiam a uvedomujú si, akým veľkým zlom hriech je a akú skazu so sebou prináša. Následkom toho, že väčšina ľudí žije v zjavnej a trestuhodnej ignorancii, bude, že obrovský počet ľudí príde do zatratenia – pretože žiaden hriech nie je odpustený bez toho, aby ho hriešnik olutoval a lu-*

tovat ho nemôže, ak si hriechu ako takého ani nie je vedomý.“

Platí, že človek si je strojom vlastného šťastia. Aj v tejto otázke. Pretože ak je niekto zatratený, nemožno to pripísať Bohu. Sv. Leonard hovorí: „Všetci zatratení nosia na čele prorocstvo proroka Ozeáša: „Tvoje zatratenie pochádza od teba,“ takže môžu pochopiť, že ktokoľvek je zatratený, je zatratený svojou zlou vôľou a zlomyseľnosťou a pretože chce byť zatratený.“ Prekážkou je tu rozhodnutie človeka, ktorý, vedený telesnými a pozemskými slasťami, radšej odvrhne svoje večné šťastie, ako by sa zriekol hriechu, rozkoši a slasti tohto sveta.

Náš Pán však koná všetko preto, aby bolo čím viac spasených. Sv. apoštol Pavol píše, že Boh „chce, aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu“. Sám Pán hovorí: „Nechcem smrť hriechníka, ale aby sa obrátil a žil.“ Sv. Leonard píše: „Boh tak veľmi chcel a stále chce našu spásu, že zomrel z túžby a podstúpil smrť, aby nám dal život. Táto

vôľa spasit' všetkých ľudí preto nie je predstieraná, povrchná a zdanlivá vôľa Boha; je to skutočná, účinná a dobročinná vôľa; lebo On nám zabezpečuje všetky prostriedky, ktoré sú pre nás najvhodnejšie, aby sme boli spasení. Neposkytuje nám ich nedosiahnuteľným spôsobom. Dáva nám ich s úprimnou vôľou, s úmyslom, aby mohli mať svoj účinok. A ak ho nedosiahnu, jeho samého to zarmucuje a uráža. Dokonca prikazuje i tým, čo spejú do zatratenia, aby ich použili, a aby tak boli spasení.“

Boh dáva všetko potrebné k tomu, aby človek získal Nebo, aby ho našiel. Nikto sa nemôže vyhovárať, že nevedel, čo má robiť a ako to má robiť. Práve preto Pán zjavil svetu svoju nadprirodzenú Pravdu, dal nám jasnú a konkrétnu náuku, ktorú zveril svätej Cirkvi, aby ju strážila ako poklad a aby ju počas dejín človeku predkladala a vysvetľovala. Sám Pán dokonca prisľúbil pomoc Duchu Svätého, aby táto jeho viera nebola nikdy zmenená. Práve preto je tak potrebné, aby sme

mali pravú vieru, aby sme správne verili v Ježiša Krista a jeho zjavenie. Svätá Cirkev nás učí: „Mimo Cirkvi niet spásy“ a „Nemôže mať Boha za Otca, kto nemá Cirkev za matku.“

Keď vidíme, čo sa dnes deje, môžeme jasne konštatovať, že diabol využil „trhliny v Pánovom chráme“, ako to povedal vo svojej homílii pápež sv. Pavol VI., aby vnikol dnu a spôsobil rozvrat. Dnes vidíme mnoho pastierov, ktorí mätú ľudí, prevracajú nemennú nauku Cirkvi, zahmlievajú pravdy viery, vidíme mnoho kresťanov, ktorí túžia po „Cirkvi pohodlia“ a vyberajú si, čo budú veriť. Títo všetci vážne ohrozujú svoju vlastnú spásu a spásu iných. Ako sa môžeme chrániť? Ako rozpoznať blud od pravdy?

Radu nám dáva sv. Vincent Lerrinský: „V samotnej Cirkvi je nutné držať sa pevne tohto, čo všade, vždy a čo všetci verili. (...) Čo má teda urobiť kresťan-katolík? (...) Ako má postupovať, keď by nejaká nová infekcia chcela už nie čiastočku, ale naraz nakaziť celú Cirkev? Vtedy sa má celým srdcom privinúť k starobylosti: tu totiž žiadna no-

vota nemôže nikoho úskočne prekvapiť.“ Doteraz sme hovorili o jednotlivcovi a o jeho srdci. Skrze srdcia ľudí je však ovplyvňovaný život manželstiev, rodín ba celých štátov. Podľa toho bezpečne spoznáme, či manželia, rodina, celá krajina či štát smerujú k Bohu alebo k záhube: ak sa riadia príkazmi a zákonmi Ježiša Krista, ak je Kristus uznaný za najvyššieho Pána a zvrchovaného vládcu aj vo sfére pozemskej. Diabol pracuje aj v tejto sfére, aby priviedol do záhuby celé národy. Pápež Pius XI. napísal: „V tejto veci niet jedinej výnimky medzi jednotlivcami, rodinami či štátmi, pretože «ľudské spoločenstvá» nie sú o nič menej podrobené Kristovej moci než jednotlivci. (...) „Ak je teda Boh a Ježiš Kristus vytesnený zo zákonodarstva a z verejného života a neodvodzuje sa už viacej autorita od Boha, ale skôr od ľudí, (...) výsledkom sú otrasy v celej ľudskej spoločnosti.“ My sme pred eucharistickou tvárou nášho Boha, pretože si uvedomujeme, že spása nám prichádza jedine a výhradne od Ježiša Krista. Od nikoho iného? Nemôžeme nikdy Krista vymeniť za žiadne iné božstvo, za nijakú modlu. Obetujme v týchto dňoch sv. prijímanie za blúdiacich, za tých, ktorí stoja na hrane zatratenia, za umierajúcich a za duše v Očistci. Pre zásluhy nepoškvrnenej obety kríža, ktorá sa sprítomňuje vo sv. omši, nech Pán zachráni úbohých hriešnikov. Odhodlajme sa vykročiť tesnou bránou Kristových príkazov a zákonov sv. Cirkvi.

Nech za nás oroduje Preblahoslavená Panna Mária, sv. Jozef jej prečistý ženích, všetci anjeli a svätí, ktorých ctíme, milujeme a ku ktorým sa v tejto vážnej dobe utiekame.

Vdp. Radovan Rajčák

KALENDÁR
366 DNÍ
S MÁRIOU

D+2

Nadácia Slovakia Christiana
Kvetinárska 31
821 06 Bratislava

KALENDÁR
366 DNÍ
S MÁRIOU

D+2

Nadácia Slovakia Christiana
Kvetinárska 31
821 06 Bratislava

TU ODSTRANIŤ

Kalendár „366 dní s Máriou“

Objednávam si kalendár „366 dní s Máriou“ v hodnote 7 €* (vrátane poštovného)

Neposielajte peniaze! Milodar na podporu našej činnosti môžete zaslať až po prijatí zásielky

PROSÍM, VYPLŇTE TLAČENÝM PÍSMOM

MENO

PRIEZVISKO

ADRESA (ulica, číslo domu, mesto/obec)

PSC

TELEFÓN

EMAIL

Súhlasím so spracovaním mojich osobných údajov Prevádzkovateľom Nadácia Slovakia Christiana (IČO 50468332) v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2016/679 (GDPR). Prevádzkovateľa oprávňujem spracovávať moje osobné údaje v rozsahu: meno a priezvisko, titul, e-mail, telefónne číslo a miesto bydliska za účelom vzájomnej komunikácie a distribúcie informácií o jeho aktivitách, projektoch a výzvach. Súhlas udeľujem do odvolania, môžem ho kedykoľvek odvolať prostredníctvom zaslania správy z príslušného e-mailu na adresu nadacia@slovakiachristiana.sk alebo telefonicky: (+421) 02 / 222 000 63 (po-pia 9.30-16.00 hod.) Všetky Vaše práva v zmysle slovenských zákonov aj nariadenia GDPR budú zachované.

* Táto suma je odporúčaným milodarom na pokrytie nákladov spojených s výrobou a distribúciou, je dobrovoľný a nezakladá žiaden finančný záväzok z Vašej strany.

PODPIS

Kalendár „366 dní s Máriou“

Objednávam si kalendár „366 dní s Máriou“ v hodnote 7 €* (vrátane poštovného)

Neposielajte peniaze! Milodar na podporu našej činnosti môžete zaslať až po prijatí zásielky

PROSÍM, VYPLŇTE TLAČENÝM PÍSMOM

MENO

PRIEZVISKO

ADRESA (ulica, číslo domu, mesto/obec)

PSC

TELEFÓN

EMAIL

Súhlasím so spracovaním mojich osobných údajov Prevádzkovateľom Nadácia Slovakia Christiana (IČO 50468332) v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2016/679 (GDPR). Prevádzkovateľa oprávňujem spracovávať moje osobné údaje v rozsahu: meno a priezvisko, titul, e-mail, telefónne číslo a miesto bydliska za účelom vzájomnej komunikácie a distribúcie informácií o jeho aktivitách, projektoch a výzvach. Súhlas udeľujem do odvolania, môžem ho kedykoľvek odvolať prostredníctvom zaslania správy z príslušného e-mailu na adresu nadacia@slovakiachristiana.sk alebo telefonicky: (+421) 02 / 222 000 63 (po-pia 9.30-16.00 hod.) Všetky Vaše práva v zmysle slovenských zákonov aj nariadenia GDPR budú zachované.

* Táto suma je odporúčaným milodarom na pokrytie nákladov spojených s výrobou a distribúciou, je dobrovoľný a nezakladá žiaden finančný záväzok z Vašej strany.

PODPIS

TREST OD STVORITEĽA BUDE ÚMERNÝ VINE HRIEŠNIKOV

Ako hriešnici rôznym a mnohonásobným spôsobom proti svojmu Stvoriteľovi hrešia a pred ktorým dávajú prednosť tvorom, ktorých nezriadené a hriešne pre svoje rozkoše zneužívajú, tak im nekonečná múdrosť Božej spravodlivosti a nesmierna spravodlivosť Božej múdrosti uloží trest úmerný a zodpovedajúci ich vinám, a to veľmi rôzny a mnohonásobný a o to prísnejší, o čo náruživšie a hriešnejšie sa z tvorov tešili. ...

Aby sme si urobili správny obraz o pekelných trestoch, treba si najskôr uvedomiť ich večnosť, ktorá zavrhnutých ťaží zo všetkého najviac, naplňa a mučí ich smútkom viac ako skutočnosť, že sú zavrhnutí. Svätý Albert Veľký vo výkladoch k Zjaveniu píše: „*Tých najnešťastnejších netrápi ani tak veľmi pekelný oheň, ako myšlienka a vedomie, že v takých mukách zostanú naveky.*“ Z tejto smutnej myšlienky vyplýva ich neznesiteľné zúfalstvo nad každým dobrom.

Dionýz Kartuzián – O posledných veciach človeka: Smrť, Boží súd, Peklo a Nebo

ROZDIELNOSŤ DÔSTOJNOSTI PRI SVIATOSTIACH

Je potrebné mať na mysli, že hoci všetky sviatosti majú v sebe Božskú a obdivuhodnú moc, napriek tomu nemajú všetky rovnakú dôstojnosť, nie je rovnaká ani ich potreba a ani ich význam.

O troch z nich sa hovorí, že sú nevyhnutne potrebné viac ako ostatné, hoci ich potreba nie je v tej istej miere. Lebo to, že krst je pre každého jedného nevyhnutne potrebný, to vyhlásil Spasiteľ týmito slovami: „*Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva.*“ Avšak sviatosť pokánia je potrebná iba tým, ktorí sa po krste previnili nejakým smrteľným hriechom, aby sa riadnym pokáním za spáchaný hriech mohli vyhnúť večnej smrti. Svätenie kňazstva, hoci nie je potrebné každému jednotlivému veriacemu, je však nevyhnutne potrebné celej Cirkvi.

Keď sa berie do úvahy dôstojnosť sviatostí, tu potom Sviatosť oltárna svojou svätosťou, množstvom a veľkosťou tajomstiev ďaleko prevyšuje ostatné.

Tridentský katechizmus sv. Pia V.

SV. OMŠA BOLA SLÁVENÁ UŽ V KATAKOMBÁCH

Zo starých liturgií uvediem len jednu, ktorá siaha až do najstaršej doby kresťanstva, liturgiu sv. Jakuba. V nej stojí: „*Nech mlčí každé smrteľné telo, nech tu stojí s bážňou a s trasením, všetko pozemské nech mizne z myšlienok; lebo Kráľ kráľov, Pán pánov, Kristus Boh náš prichádza, aby bol obetovaný a veriacim daný za pokrm.*“

K prastarým omšovým knihám pridávajú sa ešte iné pamätnosti, ktoré vydávajú platné svedectvo menovite o prinášaní sv. obety v Cirkvi katakomb. V katakombách sa totižto ešte aj dnes nachádzajú oltáre, nápisy a maľby, ktoré svedčia o niekdajšom slávení obety omše svätej.

P. Heinrich Müller S. V. D. – Obeta omše svätej, čiže prameň všetkých milostí

Fatimský Apoštolát

Rozhovor s biskupom Athanasiom Schneiderom

 ilí priatelia Fatimského Apoštolátu, prinášame Vám rozhovor, ktorý Fatima TV (www.fatimaTV.sk) uskutočnila s Jeho Excelenciou, otcom biskupom Athanasiom Schneiderom vo Viedni a ktorého témou bola aj poslušnosť a úcta k Eucharistii. Otec biskup o tejto úcte napísal knihu *To je Pán*, za ktorú mu poďakoval aj pápež Benedikt XVI. Ten na základe prijatia argumentov tohto výnimočného biskupa, prekypujúceho láskou ku Kristovej Cirkvi, s pokorou sám zmenil svoj spôsob podávania sv. prijímania a následne, až do konca svojho pontifikátu, podával sv. prijímanie výlučne na kľakadle a do úst. Ako teda argumentoval biskup Schneider, že presvedčil aj pápeža? Tu je niekoľko odpovedí z rozhovoru:

FA: Dovoľte mi opýtať sa, prečo si myslíte, že prijímanie na ruku musíme zastaviť...

Jeho Excelencia, biskup A. Schneider: V skutočnosti, súčasná prax prijímania na ruku je najhlbšou ranou do mystického Tela Kristovho v našej dobe. Prečo? Najprv preto, že si musíme uvedomiť, čo je sväté prijímanie, čo je Eucharistia. ... ak by sme si skutočne uvedomili, čo je sväté prijímanie, dokonca nie čo je, ale KTO je sväté prijímanie. Je to neopísateľná, nevýslovná Vznešenosť nášho Božského Vykupiteľa Ježiša Krista... jeho Božstvo skutoč-

ne prítomné v tomto malom kúsku pod spôsobom Chleba a ak to vieme, tak sa musíme podľa toho správať podľa našej viery. A preto musíme zaobchádzať so svätým prijímaním tým najsvätejším, najdôstojnejším, spôsobom, najbezpečnejším spôsobom...

A tak, moment svätého prijímania musí byť maximom úcty, opatrnosti. A teraz, prijímanie na ruku sa zmenilo na minimum prejavovania vonkajšej úcty, opatrnosti. To nikto nemôže poprieť. A tiež aspektom, ktorý sa často zanedbáva, ktorý sa jednoducho neberie do úvahy, je, že cez prijímanie na ruku padajú úlomky, čiastočky svätej Hostie na zem, strácajú sa alebo sa prilepia na dva prsty alebo na dlaň a potom spadnú – to sa deje sústavne, to nikto nemôže poprieť.

Moja skúsenosť a nielen moja, je, že keď používame pri svätom prijímaní paténu pod tvárou, tak vždy, keď sa pozriem po svätom prijímaní na paténu, nájdem na nej malé čiastočky. Je to časté, takže je evidentné, že ak nepoužívame paténu, ale ruky, že tieto čiastočky spadnú a padajú v katolíckych kostoloch vo veľkej miere – tieto malé čiastočky a úlomky padajú na zem, šliape sa po nich nohami ľudí. To je neprijateľné, v tom nemôžeme pokračovať! Svätá Eucharistia je srdcom Cirkvi. A keď sa zaobchádza s najsvätejším momentom takýmto minimalis-

tickým spôsobom bez bezpečnostných opatrení, aby sme ochránili Najväčší poklad, ktorý máme na zemi – Telo Kristovo – potom v tom jednoducho nemôžeme pokračovať... A áno, poznám ten argument, protiargument, že v ranej Cirkvi bolo tiež prijímanie na ruku.

Je to však len čiastočná pravda, teda polopravda. A polopravdy sú tie najnebezpečnejšie pravdy. Prečo? Lebo ukazujú ľuďom len polovicu pravdy. A ľudia potom veria tejto polovici akoby bola celou preravdou. Čo je tu polovičná pravda? Po prvé, v ranej

Cirkvi to nebolo všeobecné. V tých lokalitách, kde bolo podávané sväté prijímanie na ruku, nebolo ľuďom dovolené dotýkať sa svätej Eucharistie prstami. Nie, Hostia bola položená na dlaň pravej ruky, nie ľavej ako dnes a ľudia sa museli hlboko skloniť tvárou k ruke a vziať si svätú Hostiu priamo ústami. A potom purifikovať dlaň jazykom, aby sa ani jediná čiastočka, ani jeden úlomok nestratili. Na to v ranej Cirkvi veľmi prísne dbali. ... súčasná forma prijímania na ruku, ktorú máme dnes,

teda vziať Hostiu do ľavej ruky a potom si ju prstami pravej vložiť do úst, toto gesto vymyslel Kalvín, kalvinisti, ... to, čo máme dnes, je kalvinistický výmysel minimalistickej úcty k svätej Eucharistii. Musíme to zastaviť. A to, preto, aby sa rozmnožila viera, zvýšila

úcta, nie aby sa znížila.

Dnes sú v modernom svete dve bytosti, ktoré sú najbezbrannejšie. Je to nenarodené dieťa v lone matky, a Náš Pán Ježiš Kristus v Hostii počas rozdávania svätého prijímania. Najzraniteľnejšie, najbezbrannejšie. A prax prijímania do rúk, kalvinistická, tá, ktorú máme teraz, to nie je prax ranej Cirkvi, v žiadnom prípade, ba nie je ani luteránska, je kalvinistická, rozmáha sa očividná neúcta a s časom príde aj strata viery...

FA: Povedzte mi prosím, ako je možné, že Vás aj pápeži počúvajú. Viem, že Benedikt XVI., po uvážení Vašich argumentov, až do konca pontifikátu dával sv. prijímanie na kolenách a do úst. Čo teda hovoríte tým, ktorí neradi vidia takéto napomínanie a upozorňovanie na chyby v rámci Cirkvi, pretože veria tomu, že napomínanie je vlastne neposlušnosť a že poslušnosť je najväčšia cnosť?

Jeho Excelencia, biskup A. Schneider: Najskôr musím povedať, že som veľmi vďačný pápežovi Benediktovi XVI. zato, že prijal moju prosbu a moje argumenty, aby už viac nedával sväté prijímanie na ruku. Osobne som dal pápežovi rukopis mojej malej knihy *To je Pán*, kde som zdôvodnil fak-

a dal som mu rukopis mojej prvej knihy.

On mi potom odpovedal vlastnou rukou podpísaným listom v nemčine, v jeho typickom nemeckom štýle: „Ďakujem za Váš rukopis, prečítal som si ho a Vaše argumenty sú presvedčivé.“ Takže Benedikt XVI. napísal, že moje argumenty o nebezpečí prijímania na ruku sú presvedčivé. A potom ešte povedal: – Ale musíte vedieť, že vo vnútri Cirkvi sú mocné skupiny, ktoré sú proti Vašej žiadosti, aby sa sväté prijímanie dávalo iba po kľačiacke a do úst...“ Takže od roku 2008, na sviatok Božieho Tela, pápež Benedikt začal podávať sv. prijímanie výlučne pokľačiacke a do úst – až do konca pontifikátu, aj keď cestoval po Nemecku, všade požadoval, aby sa dalo kľakadlo a ľudia kľačali a on dával sväté prijímanie iba po kľačiacke a do úst. A potom, čo som to videl, cestoval som do Ríma, stretol som sa s pápežom a poďakoval som mu. A on mi odpovedal: „Áno,

tami z histórie a teologickými pastoračnými argumentmi, že prijímanie na ruku naozaj spôsobuje škody našej viere a eucharistickej zbožnosti a oddanosti. Poprosil som Svätého Otca, aby prestal s dávaním sv. prijímania na ruku, lebo ešte v prvom roku svojho pontifikátu pápež Benedikt XVI. sám dával sv. prijímanie na ruku – v Bazilike sv. Petra. A ja som ho prosil: „Svätý Otec, zastavte to, nepokračujte v tom,“

táto forma po kľačiacke a na jazyk je najvhodnejšia.“ A až do konca svojho pontifikátu tak robil, aby šiel príkladom. A k otázke poslušnosti... Musíme si objasniť, čo znamená poslušnosť. Samozrejme, je to veľmi vznešená cnosť. Existuje absolútna poslušnosť a existuje relatívna poslušnosť. Sv. Tomáš Akvinský píše, že nemôžeme prejavovať absolútnu

slepú poslušnosť ľudským bytostiam, ba ani Cirkvi – ako princíp. Prečo? Pretože naša absolútna slepá poslušnosť patrí len Bohu jedinému. Lebo ľudské bytosti, ba aj Cirkev, môžu v praktických záležitostiach robiť chyby. Zvyčajne musíme poslúchať, samozrejme, opakujem, to je veľmi dôležitá a vznešená cnosť. Ale za mimoriadnych okolností, v dejinách Cirkvi sa tak stalo, ak cirkevní predstavitelia rozkážu alebo zavedú nejaké vyhlásenia alebo nejaké praktiky, ktoré sú očividne v rozpore s čistotou a plnosťou viery, uctievania Boha v Eucharistii – v týchto prípadoch nemôžeme poslúchnuť. Naopak, poslúchneme ranú Cirkev, Cirkev pápežov starých časov, ktorí nám prikázali, aby sme boli opatrní a vyhli sa dvojznačnosti v doktríne, a vyhli sa akejkoľvek neúčte k liturgii. ... V tomto prípade sme poslušní Cirkvi všetkých časov.

Samozrejme, keď nám pápež a biskupi prikážu prejavovať viac úcty Ježišovi Kristovi v Eucharistii, viac modlitieb a lásky, vtedy poslúchneme radi, bude nám radosťou poslúchať, ale keď nám pápež a biskupi prikážu preukazovať menej prejavov úcty k Ježišovi Kristovi, či prijať nejednoznačné tvrdenia – potom by to bola nesprávna poslušnosť. Taká poslušnosť poškodzuje vieru a škodí celej Cirkvi...

A máme tiež príklad napomenutia pápeža biskupom. Najprv to bol sám sv. Pavol. Bol podriadený sv. Petrovi. Peter bol prvý pápež. A v Antiochii, v druhej kapitole listu Galatanom, sv. Pavol verejne napomenul pápeža Petra kvôli jeho zlému správaniu, ktoré škodilo Cirkvi. Verejne, pred všetkými. A pápež Peter bol natoľko pokorný, že prijal toto napomenutie. Sv. Tomáš Akvinský sa pýta: Prečo Boh dovolil, aby Pa-

vol verejne napomenul pápeža? Aby nás naučil, že v každej dobe môžu nastať situácie, pravdepodobne veľmi zriedka, ale môžu nastať, keď pápež alebo biskupi svojím správaním, slovami alebo činmi škodia viere a podkopávajú vieru alebo liturgiu. V týchto prípadoch, vraví Tomáš Akvinský, podriadený môže, samozrejme s úctou, s láskou napomenúť nadradeného v Cirkvi, dokonca aj pápeža. A mali sme takéto prípady, napríklad Sv. Katarína Sienská. Bola vynikajúca svätica, doktorka viery, ona napomínala pápežov svojej doby... Vidíte, toto je v Cirkvi možné. Sme Rodina. A Cirkev kanonizovala Katarínu, hoci napísala taký list, v ktorom žiadala pápeža, aby sa vzdal, aby nepokračoval, ak sa neobrátí.

Takže toto nie je proti poslušnosti, ona bola poslušná. Vidíte, máme príklady, ale sú to zriedkavé prípady. A ak teda niekedy napomíname, mali by sme to robiť z lásky. Vždy s úctou a povedať, že je to pomoc pre nadradeného, aby sa zlepšila, vzrástla viera Cirkvi, zvýšila dôstojnosť, svätosť, úcta liturgie.

Anna Kulanová

**STAŇTE SA ČLENNI
FATIMSKÉHO APOŠTOLÁTU**

UŽ TERAZ!

Volajte: **02/222 00 777**
(po-pia 8.30-16.00 hod.)

**Pridajte sa do našej
duchovnej rodiny!**

Nový prieskum v Taliansku: Iba necelých 14 % Talianov chodí do kostola aspoň raz za mesiac

Portál *Church Militant* označil Taliansko za postkresťanskú krajinu. A niet sa veľmi čo čudovať, keďže korešpondent *Church Militant* v krajine, Jules Gomes, prišiel s katastrofickými číslami návštevnosti talianskych kostolov. Hovorí:

„Celé Taliansko zasiahli vlny horúčav, ale je to katolícka Cirkev v Taliansku, kto sa skutočne roztápa. Čísla sú katastrofické. Iba 13,8 % z celej populácie chodí dnes do kostola aspoň raz do mesiaca a väčšina z týchto ľudí sú starší občania so zopár svojimi deťmi a mladšími ľuďmi.“

Tu však zlé správy nekončia, naopak, iba začínajú. 37 % Talianov totiž o sebe vyhlásilo, že vôbec neveria v Boha a hlásia sa buď k ateizmu alebo agnosticizmu. Z tých 13,8 % ľudí, ktorí samých seba označili za veriacich katolíkov, iba 33 % chodí na spoveď aspoň raz do roka, kým 32 % vyhlásilo, že nepozná skutočnú podstatu Eucharistie. Menej ako 6 z 10 nevie, čo je spoveď! S výsledkami prieskumu prišiel taliansky časopis *Il Timone*.

Podľa korešpondenta veria plne v Magistérium katolíckej Cirkvi len 3 percentá veriacich z tých 13,8 percenta ľudí, ktorí sa označili za praktizujúcich katolíkov.

Zdroj: Church Militant, Il Timone

LGBT na Svetových dňoch mládeže: LGBT omša v kostole, P. James Martin SJ prednášal mladým, nemecký biskup s dúhovou zástavou

Svetové dni mládeže (SDM) opäť neklamali. Okrem štandardných kuriozít, akými sú účastníčky stretnutia s pápežom v šortkách, hip-hopové kreácie, ekumenické dvorenie sa odlúčeným bratom, boli tie najnovšie svetové dni obohatené o dva prvky – klimatický aktivizmus a LGBT propagandu.

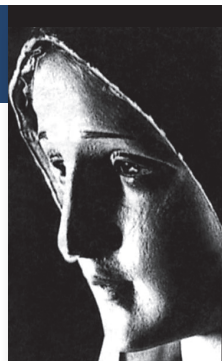
Nie všetci mládežníci však prejavovali pochopenie pre novú inkluzívnu a synodálnu Cirkev. K škandalóznemu incidentu došlo v súvislosti s ďalšou LGBT akciou v Lisabone – LGBT omšou priamo v kostole. Tú zorganizovalo v rámci SDM LGBT hnutie *Centrum Arco Iris*, združujúce tzv. homo-katolíkov. Kňaz ozdobený dúhovou štólou slúžil v Kostole Navštívenia Panny Márie inkluzívnu „omšu“, avšak nie k radosti všetkých. Malá skupina mladých katolíkov pred bránou kostola kľačala a modlila sa ruženec na odprosenie za rúhavé obrady a v nádeji, že Boh odvráti od Cirkvi LGBT inváziu.

Aké bolo ich prekvapenie, keď napriek tomu, že sa modlili vonku a nerušili inkluzívne „obradu“, ich odrazu obklúčila polícia a obvinila ich z „narušovania priebehu bohoslužieb“!!! Podľa svedectva policajtov, niekto nahlásil na políciu, že „veriaci pred kostolom sa príliš hlasno modlia“. Polícia následne skupinu rozohnala a celý priestor inkluzívne vyčistila od „tmárskej náказы“.

Zdroj: Church Militant

Hrôza v Pakistane: Kresťanka odmietla konvertovať na islam, tak ju umučili

Čo čaká pakistanské kresťanky, ak sa do nich zamiluje moslim a ony odmietnu aj jeho, aj konverziu na islam? Mučenie a smrť. Najnov-

šou obeťou, resp. mučenicou za vieru, je 40-ročná vdova Shazía Imranová.

Shazía, matka troch detí, o ktorej sa starala po násilnej smrti manžela sama, pracovala na univerzite v Lahore a tam si ju aj vyhlíadal jeden moslim. Ona však jeho návrhy aj konverziu na islam odmietla a následky boli tragické. Muž a jeho traja príbuzní kresťanku začiatkom júna uniesli, hromadne znásilnili, zavraždili a jej telo poliali kyselinou.

Udalosť spôsobila medzi kresťanskou komunitou v Pakistane veľké pobúrenie a vzhľadom na laxný prístup úradov k únosom a vraždám kresťanských žien je naozaj prekvapujúce, že hlavného páchatela vôbec polícia zadržala. Pakistanskí kresťania teraz žiadajú jeho prísne potrestanie a čo najrýchlejšie zadržanie ďalších spolupáchateľov.

V Pakistane sú kresťanské dievčatá a ženy dlhodobo vystavené rôznym formám násillia a v mnohých prípadoch aj smrti – ak odmietnu moslimských mužov a konverziu na islam.

Zdroj: Christian Post

Prenasledovanie kresťanov v Indii: Podobne ako pri genocíde v Nigérii, aj tu svet mlčí...

Aj v Indii kresťanov systematicky prenasledujú, útočia na nich a ničia im majetok. A situácia v štáte Manípúr vyvoláva vážne znepokojenie, tam sa totiž počet počet zničených kostolov a kresťanských budov už počíta na stovky. A naďalej stúpa.

„... hoci militanti už vypálili 357 kresťanských kostolov a budov patriacich rôznym cirkvám, vedúci predstavitelia miestnej vlády, ktorú má pod kontrolou spomínaná strana, tieto činy zatiaľ nijako neodsúdili.

„Preto som presvedčený, že masívne rúcanie kresťanských kostolov v Manípure podporovali štátne a ústredné orgány,“ povedal miestny politik.

Násilné útoky už viedli k vypáleniu celých dedín, smrti nevinných ľudí a zničeniu katolíckych a protestantských kostolov. Napríklad začiatkom mája vo farnosti svätého Pavla začal dav rozbíjať a ničiť kostol a majetok v ňom.

„Rozbili okenné tabule, dvere, interiér kostola, sochy, kríže, ozvučenie, hudobné nástroje a všetko, čo sa v kostole nachádzalo, a podpálili oltár,“ uvádza správa z diecézy Imphal, ktorú obdržala nadácia ACN. O deň neskôr sa agresívna skupina vrátila a vyrabovala a podpálila kostol aj budovu Pastoračného vzdelávacieho centra.

Podobná udalosť sa stala vo Farnosti svätého Vykupiteľa v meste Kančipuram, kde nedávno „skupina neznámych ľudí ozbrojených železnými tyčami a palicami prišla k farnosti a násilím prerazila bránu. Boli tam traja alebo štyria policajti, ale nedokázali dav zvládnuť. Po rozbíí dverí, okien a majetku kostola útočníci kostol zapálili“, uvádza sa v správe zaslanej ACN. (krátene)

Zdroj: Nadácia ACN

Prosíme o modlitbu

„Otče náš“ a „Zdravas, Mária...“
na úmysel odčinenia za každý pohoršujúci a urážlivý čin voči Pánovi Ježišovi a jeho Matke a tiež za prenasledovaných kresťanov.

Anglikánsky biskup po vstupe do katolíckej Cirkvi: „Cítim, že som sa vrátil domov“

Richard Pain, dnes už bývalý anglikánsky biskup, ktorý ešte 2. júla tohto roku vstúpil do katolíckej Cirkvi, sa v rozhovore pre portál *National Catholic Register* vyjadril, že má pocit akoby sa po dlhom čase vrátil opäť domov.

Pain, narodený v Londýne v roku 1956, bol vysvätený za anglikánskeho kňaza vo Walese v Newportskej katedrále v roku 1986. Celú svoju službu slúžil v diecéze Monmouth, z veľkej časti pri formovaní duchovenstva, a v roku 2013 bol zvolený za biskupa v Monmouthe. Oženil sa a má dvoch synov. Do biskupského dôchodku odišiel v roku 2019 z dôvodu podlomeného zdravia. „Ako vysokého predstaviteľa Anglikánskej cirkvi ma to vždy ťahalo ku katolíckej Cirkvi. Duchovná kultúra je veľmi podobná s mnohými miestnymi variáciami,“ ozrejmuje Pain pre *National Catholic Register*.

V rozhovore tiež vyjadril, že ho prekvapilo, aké ľahké bolo urobiť tento rozhodný krok. „Úprimne pociťujem, že som prišiel domov,“ uviedol so zjavnou radosťou. Bývalý anglikánsky biskup vníma, že katolícka Cirkev je dostatočne robustná, aby mohla čeliť výzvam moderného sveta a tiež vstrebať výrazné zmeny – akou bol napríklad II. vatikánsky koncil – bez toho, žeby sa rozpadla. Vyjadril istý obdiv k pápežovi Františkovi, že začal s procesom synodalita, no dodáva, že dúfa a modlí sa, aby „synodalita začala v živote Najsvätejšej Trojice“ a že v proces potrebuje viac ticha a počúvania Ducha, aby „prekvital“.

Pain ešte nevie, aká bude jeho budúcnosť v ordinariáte – či sa v ňom

dá vysvätiť za kňaza (čo je možné), alebo ostane ako radový veriaci. Vie si však predstaviť, žeby vykonával službu kňaza-asistenta. „Privítanie bolo vrele a otvorené,“ uviedol ďalej v rozhovore.

Zdroj: *National Catholic Register*

Caviezelov film o záchrane pašovaných detí sa v Amerike stal megahitom

Jim Caviezel (film *Umučenie Krista*) má na konte nový megahit: skutočný príbeh o bývalom agentovi, ktorý zachránil tisícky detí.

4. júla, na deň amerického národného sviatku, kedy film v kinách štartoval, zarobil *Sound of Freedom* 14 miliónov dolárov, čím preskočil aj Indiana Jonesa. Pre porovnanie, najnovšie mimoriadne progresivistické spracovanie Indiana Jonesa stálo 300 miliónov dolárov (čo je suma, za ktorú by sa dalo postaviť hneď 12 kompletných nemocníc) a štartovalo v 4 600 kinách v USA, kým film o pašovaní detí bol nakrútený za na dnešné pomery skromných 15 miliónov a premietaný je v 2 600 kinách. K dnešnému dňu, teda ani nie týždeň od uvedenia, má Caviezelov počín na konte už neuveriteľných 40 miliónov.

Film rozpráva skutočný príbeh zvláštneho agenta Tima Ballarda (J. Caviezel), ktorý v Strednej a Južnej Amerike odhaľoval a ničil pašerácke siete s maloletými. Keď sa americká vláda rozhodla jeho misiu ukončiť, Ballard podal výpoveď a vo svojej činnosti pokračoval ďalej na vlastnú päsť, aby „zachránil čo najviac detí“. Bývalý zvláštny agent Tim Ballard dnes tiež pomáha Jimovi Caviezelovi propagovať film *Sound of Freedom*, lebo rovnako dúfa, že zvýšením po-

vedomia o týchto hrôzach môže efektívnejšie rozložiť globálne siete pašerákov detí.

Film má u kritikov veľmi pozitívne hodnotenia. Na filmovom portáli *Rotten Tomatoes* mu svieti solídnych 76 % pozitívnych reakcií. Jeremy Jahns, známy youtubový kritik s 2 miliónmi odberateľov, označil *Sound of Freedom* za „film týždňa – a možno roka“. Čuduje sa pritom, že sa o ňom dozvedel len pred pár dňami. „*Luďia mi písali: „Zhodnot' Sound of Freedom.“ A ja som si pomyslel: Čo? Čo to je?“,* zdôveruje sa ďalej Jahns. Napriek tragickosti témy filmu kritik chváli, že je nakrútený tak, že sa naň môžu pozerat' aj samotní maloletí diváci (film je v USA prístupný od 13 rokov). Film, hoci teda má ťaživú atmosféru, nie sú v ňom zobrazené žiadne brutálne scény.

Zdroj: [Moviezone](#)

Americký kňaz Charles Pope: „Nechcem synodálnu Cirkev, chcem skutočnú Kristovu katolícku Cirkev“

Charles Pope je presvedčený, že synodálna Cirkev, ktorú nám podsúvajú, nie je Kristovou nevestou, ale služobníčkou posluhujúcou svetu. „*Chcem, aby sa katolícka Cirkev vrátila k tomu, k čomu ju povolal Náš Pán Ježiš Kristus. Chcem, aby katolícka Cirkev učila národy, krstila všetkých ľudí a ohlasovala Kristovu pravdu. Chcem Cirkev, ktorá sa nebude krčiť pred mocnými sveta, chcem Cirkev skutočne vernú Kristovi.*“

Pokračoval: „*Prosíme Ťa Pane, očisti svoju Nevestu, katolícku Cirkev od túžby posluhovať svetu. Pane, pomôž nám, zachráň nás, zmiluj sa nad nami a obdaruj nás Svojou milosťou.*“

Msgr. Charles Pope je v USA dlhodobou v úzkom kontakte s biskupom Stricklandom. Čoraz viac veriacich v USA začína navštevovať chrámy a kaplnky, kde je možné sláviť katolícku svätú omšu v tradičnom obrade. Mnohí z nich sú presvedčení, že pokoncilová Cirkev má množstvo vnútorných problémov, ktoré nedokáže úspešne riešiť a vládne v nej duchovný zmätok a nepokoj. Synodalita nie je pre nich tým správnym ovocím, tradičná tzv. tridentská omša im naopak prináša vnútorný pokoj a radosť.

Pre mnohých amerických katolíkov je dôkazom vplyvu Ducha Svätého, že pribúda veriacich, ktorí sú priťahovaní k sláveniu tradičnej tridentskej svätej omše. Práve v tejto omši totiž nachádzajú to pravé a nerušené svetlo, ktoré žiari v tme (porovnaj 2Pt 1,19): *19 Tým je aj prorocké slovo pre nás pevnejšie. A vy dobre robíte, že hľadáte naň ako na lampu, ktorá svieti v temnom mieste, kým nesvitne deň a nevíde vo vašich srdciach zornica.*

Čoraz viac veriacich sa odcudzuje modernistickej synodálnej Cirkvi a v tradičnom obrade nachádzajú to, čo im tak dnes bolestne chýba: dôstojnú a slávnostnú liturgiu, podnetné kázne, dôležitosť spovede, rozvíjajúcu sa spolupatričnosť medzi veriacimi všetkých vekových kategórií a najmä úctivé prijímanie Eucharistie do úst a na kolenách.

Zdroj: [Kathnet](#)

Kopčany – Kostol sv. Margity Antiochijskej

Kostol sv. Margity Antiochijskej v obci Kopčany, v okrese Skalica, sa napriek svojmu úctyhodnému veku (ide o druhý najstarší kostol na Slovensku), teší širokej pozornosti pútnikov až v posledných desaťročiach. Keď boli v roku 2004 objavené v jeho areáli veľkomoravské hroby, čím sa potvrdilo jeho datovanie do obdobia Veľkej Moravy, stal sa vyhľadávaným pútnickým miestom pre ľudí z okolia, aj zo vzdialených kútov Slovenska a Moravy.

Podľa leteckého prieskumu sa kostol nachádza blízko areálu zaniknutého veľkomoravského veľmožského dvorca, ktorý však ešte len čaká na svoje archeologické odkrytie. Po zániku hradiska v búrkach vojen zostali v okolí kostola len malé osady, avšak ich obyvatelia sa postupne odsťahovali ďalej, do dediny Kopčany, a nakoniec v 16. – 17. storočí osady zanikli.

Zostal len starobylý kostol, ktorý slúžil Kopčanom až do 18. storočia, keď bol postavený priamo v dedine kostol nový. Starý kostol odvtedy slúžil ako príležitostné pútnické miesto, na ktorom slávil veriaci sviatok sv. Margity Antiochijskej. Tak tomu bolo až do roku 1994.

Po tom, ako sa stal starobylý kostol známy, začal priťahovať pozornosť milovníkov histórie aj veriacich, ktorí si uvedomovali dôležitosť tohto svedka našej kresťanskej starobylosti. V roku 2018 sa v súvislosti s ním uskutočnila medzinárodná púť začínajúca symbolicky

v Olomouci, pokračujúca cez Záhorie a končiaca v rakúskom Marcheggu. Počas púte boli nesené ostatky – časť lebky – sv. Margity Antiochijskej, ktoré sú teraz vlastníctvom holičskej farnosti, do ktorej spadá obec Kopčany.

Kostol stojí na miernej vyvýšenine uprostred polí v blízkosti rieky Moravy, čiže v epicentre niekdajšej Veľkomoravskej ríše. Predpokladaná doba

jeho vzniku sa odhaduje na druhú polovicu 9. storočia, za vlády posledných Mojmírovcov. Podobné zachované stavby sa nachádzajú v krajinách, ktoré patrili v 8. a 9. storočí do Franskej ríše, resp. inde v západnej Európe. Prvá písomná zmienka o kostole pochádza z roku 1392.

Samotný kostol má za sebou bohatú históriu a ako kuriozitu treba uviesť, že neslúžil vždy iba pre náboženské účely. V druhej polovici 15. storočia, počas bojov Mateja Korvína s Jiřím z Poděbrad, fungoval aj ako pevnosť. Okolo kostolíka bola vtedy vykopaná kruhová priekopa s valmi. Je možné, že okolie kostola vtedy ešte pripomínalo bývalú veľkomoravskú pevnosť a vojaci sa to rozhodli využiť. Priekopa bola po roku 1471 zasypaná.

Kostol sv. Margity Antiochijskej je viditeľným dokladom starobylosti kresťanskej viery našich predkov. Pokiaľ máme záujem spoznávať naše korene, nemali by sme túto sakrálnu pamiatku na svojich cestách obísť.

Branislava Michalka

Foto: wikimedia.org/Stanišlav Doronenko